

اصفهان – گروه گزارش – زهرا الماس- موضوع اشتغال و معضل بیکاری یکی از مولفه‌های عدم توسعه کافی در کشورهای جهان سوم است. شناخت وضعیت اشتغال و بیکاری، درک نقاط قوت، ضعف و کمبودهای آن در برنامه‌ریزی‌های اشتغال و توسعه انسانی تأثیر به سزایی دارد.

اقتصاد ایران نیز به دلیل عرضه فراوان نیروی کار ناشی از نرخ بالای جمعیت و عدم توانایی جذب آنها در فعالیت‌های اقتصادی کشور به شدت با مشکل بیکاری روبه‌روست. بنابراین با وجود موفقیت استراتژیک ایران و وفور نعمت‌های خدادادی نظیر نفت، گاز، معادن و… شاید وضعیت ایجاد شغل در کشور ما روند چندان مناسبی نداشته باشد.

ایجاد اشتغال در جامعه از آن جهت اهمیت دارد که معیشت و حیات خانواده‌ها بدان وابسته است و حتی در شمارهای انتخاطاتی، اولین مساله و دغدغه اصلی نیز ایجاد شغل بوده و هست.

بحث اشتغال نیروهای جوان در طول سال‌های متمادی و با حضور هر کدام از دولتها جزو مهم‌ترین مسایل مطرح شده به شرح می‌آید و تمامی مسئولان مربوطه ایجاد اشتغال و کاهش نرخ بیکاری را از ضروریات می‌دانند. متأسفانه به دلیل کمبود بودن اشتغال و بازار کار کشور با همه تصمیمات کلان دولتها، در سالیان گذشته اشتغال‌زایی متاثر از سیاست‌های هیجانی و لطمه‌ای پیشرفت چندان نداشتته است.

در این میان ۱۵ درصد از تولید ناخالص کشور متعلق به استان اصفهان بوده و باید گفت اصفهان صنعتی‌ترین استان کشور است که ۷۰ درصد از فولاد ایران، ۵۰ درصد از صنایع ساختمانی، ۶۰ درصد مصنوعات طلائی کشور و ۲۵ درصد از فرآوردهایی نفتی کشور متعلق به این استان بوده همچنین ۱۰ درصد کارگران کشورمان در اصفهان فعالیت می‌کنند.

همچنین ۴۰۰ هزار هکتار اراضی کشاورزی کشور در استان اصفهان قرار دارد که البته ۱۰۰ هزار هکتار به دلیل خشکسالی از دایره کشاورزی خارج شده است.

استان اصفهان به عنوان ۱۰ شهر برتر گردشگری دنیا مطرح است و باید گفت اصفهان همواره به عنوان یکی از ۱۰ شهر زیبای جهان سرشار از آثار هنری و تاریخی است و با داشتن قابلیت‌های توریستی شهر اصفهان و برخورداری از جاذبه‌های گردشگری بسیار در زمینه‌های تاریخی، طبیعی و انسان ساخت با ارزش ملی و فراملی و وجود اثر تاریخی غیرمتفول و اثر شناخته شده منقول بازمانده از افوار مختلف در جای جای استان به عنوان قطب مهم گردشگری کشور تبدیل کرده است.

بیشتر این استان قابلیت‌های بسیاری در تولید فرش دستباف و ماشینی، صنایع دستی با ثبت ملی و … دارد که این گزارش گنجایش تمام پتانسیل‌ها را ندارد. اما **با تمام ویژگی‌های چشمگیر صنعتی و غیر صنعتی موجود در استان اصفهان، این استان در بهار امسال با ۱۶٫۱ درصد بعد از البرز و چهارمحال بختیاری سومین استان با بیشترین جمعیت بیکاری در کشور شناخته شده است و چالش‌های پیش‌روی مسایل کار و اشتغال در استان اصفهان، این شهر را به یک بمب در آستانه انفجار و وقوع فاجعه تبدیل کرده و نسخه‌های کاغذی برای درد بیکاری این استان حتی همچون سکن‌های موقتی هم نیست** که بتواند چنین درد شدیدی را اندکی تسکین دهد.

بنابراین لازم است موضوع اشتغال و بیکاری در این استان مورد پژوهش قرار گیرد و عوامل، مولفه‌ها و شاخص‌های موثر در این زمینه تبیین گردد، تا از این طریق امکان تدوین مدیریت جامع اشتغال در استان اصفهان فراهم شود که در همین راستا با داود صافی کارشناس اقتصادی و فعال حوزه صنعت در اصفهان، اکرسی استاد اقتصاد دانشگاه اصفهان، مصطفی روانسی نایب رییس اتاق بازرگانی اصفهان، سید ناصر موسوی لا رنگانی نایب رییس کمیسیون اقتصادی مجلس و حسینعلی حاجی دلگانی عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس و مسعود گلشیریاز رییس کمیسیون گردشگری اتاق بازرگانی اصفهان میزگردی را تشکیل داده‌ام.
به اعتقاد شما ظرفیت صنعتی و غیر فلزی اشتغال فعلی استان اصفهان به عنوان صنعتی‌ترین استان کشور در صنایع سنگین مثل فولاد، پتروشیمی، صنایع وابسته و ماشین‌سازی در چه سطحی قرار دارد و آیا می‌توان امیدوار به ایجاد اشتغال‌زایی در آنها بود؟

داود صافی: سرمایه‌گذاری لازمه اشتغال است، در برخی صنایع سنگین برای ایجاد یک ربع ساعت کار باید یک تا ۱۵ میلیون تومان سرمایه‌گذاری شود و اکنون در توسعه اشتغال در صنایع مثل فولادسارکه، ذوب‌آهن و پتروشیمی با بهره‌وری خیلی پایین و نبود بازار رقابت نمی‌توان حساب باز کرد. اکنون در ظرفیت اشتغال در صنایع سنگین استان اصفهان نادریه، به این صنایع حتی نمی‌توانند این سطح از اشتغال موجود را حفظ کنند و چه برسد اشتغالزایی جدید ایجاد کرده و تولید داخلی را رونق دهند.

اکبری: بیشترین اشتغال استان اصفهان در سه بخش صنعت، خدمات و کشاورزی مقرر شده که ۱۲ درصد اشتغالزایی استان در حوزه کشاورزی و ۸۸ درصد به ترتیب در بخش‌های صنعت و خدمات است.

نرخ مشارکت اشتغال در صنعتی‌ترین استان کشور با ۴۱٫۴ دهم درصد بالاتر از استان‌های دیگر است و ظرفیت صنایع سنگین موجود در این استان از جمله فولاد مبارکه با صادرات مطلوب طی سال گذشته و امسال هم بسیار مناسب بوده است.

با وجود چنین آساری سواول پیش می‌آید که؛ استان اصفهان با این میزان ظرفیت صنعتی چسرا آماری بیکاری آن بالا است، باید گفت اصفهان، استانی مهاجرپذیر است و بسیاری از جوانان از استان‌های

دیگر برای به دست آوردن حتی کار موقت هم به این استان مهاجرت می‌کنند و از سوی دیگر تحریم‌ها طی سال‌های متوالی به شدت بر وضعیت صنعتی اصفهان تأثیرگذار بوده و بخش کشاورزی از این تحریم‌ها تأثیر نمی‌گیرند.

روناسی: اصفهان، صنعتی‌ترین استان ایران است و در زمان رکود به تبعیت از کشور بیشترین آسیب بدون شک استان اصفهان به عنوان قطب صنعت رکود حاکم و کاهش پروژه‌های عمرانی و زیربنایی، و توسعه‌ای متوقف شده و ظرفیت اشتغال استان اصفهان هم به تبع پایین آمده است. از سوی دیگر به دلیل رکود بسیاری از صنایع در تامین مواد اولیه با مشکل روبه‌رو هستند و کارفرمایان دولتی هم پول‌های آنها را پرداخت نمی‌کنند و این صنادید نمی‌توانند به تولید و جذب اشتغال ادامه دهند.
یکی از مولفه‌های قرن بیست و یکم گسترش خدمات مبتنی بر گردشگری، مهمان‌نوازی و کیفیت آن است، در کشور ایران چه پیش نیازهایی برای توسعه صنایع مرتبط با گردشگری مورد نیاز است؟

صافی: صنعت گردشگری امروزه به عنوان یکی از مهم‌ترین منابع درآمد ارزی کشورها شناخته می‌شود و بر این اساس بسیاری از کشورها برای بهره‌برداری بیشتر از این صنعت سرمایه‌گذاری‌های قابل توجهی در این حوزه انجام داده‌اند.

استان اصفهان به عنوان ۱۰ شهر برتر گردشگری دنیا مطرح است و باید گفت اصفهان همواره به عنوان یکی از ۱۰ شهر زیبای جهان سرشار از آثار هنری و تاریخی است و حرکت به سمت رونق صنعت گردشگری در این قرن بیش از صنایع فعلی سنگین استان چه در ارتقا ظرفیت و چه توسعه اشتغالزایی نقش دارد.

طبیعی است که در کنار جاذبه‌های طبیعی، تاریخی، فرهنگی و اجتماعی هر کشور رشد این صنعت نیازمند سرمایه‌گذاری فراوان در ساخت و تجهیز زیرساخت‌های مورد نیاز از جمله امکین اقامتی، رفاهی و سیستم حمل نقل هوایی، زمین و دریایی است، اما استان اصفهان نسبت به تمام پتانسیل‌های کمترین رشد را در این موارد اساسی توسعه گردشگری داشته است.

استان اصفهان با وجود ظرفیت‌های مختلف در حوزه گردشگری نظیر امکان تاریخی، جاذبه‌های طبیعی، اقوام و سنت‌های مختلف می‌تواند نقش تأثیرگذار و بی‌بدیلی داشته باشد، اما اکنون برای ساخت و ساز و راه‌اندازی هتل‌های گردشگری از استان‌های مشهد، تبریز و شیراز بسیار عقب‌تر است و حتی سرمایه‌گذاران داخلی اصفهان هم هنوز نتوانسته‌اند هتل‌های خود را افتتاح کنند.

با توسعه صنعت جهانگردی، بخش‌های صنعت و کشاورزی با افزایش تقاضا برای صنایع مصرفی و صنایع دستی و بخش ساختمان با افزایش سرمایه‌گذاری در گسترش تاسیسات اقامتی، راه‌ها، تقاضا برای بهره‌برداری از امکانات سنتی و مدرن، و خدمات پذیرایی، خدمات حمل و نقل و ارتباطات، انواع خدمات مالی و خدمات آموزشی و فرهنگی و غیره روبه‌رو می‌شود.

در این فضا به نظر می‌رسد ما نتوانسته‌ایم جاذبه‌های گردشگری ایران و اصفهان را به یک ارزش تبدیل کنیم، دلیل این عدم موفقیت چیست؟

صافی: این اتفاق مهم همکاری ویژه بین وزارت امور خارجه و سازمان میراث فرهنگی و گردشگری، استانداری‌ها، فرمانداری، مسکن و شهرسازی و شهرداری‌ها را می‌طلبد که تاکنون ارگان‌های دولتی استان اصفهان در این راستا مطلوب عمل نکرده‌اند.

این ارگان‌ها با سخت‌گیری‌های می‌مورد، عدم همکاری، مانع تراشی و بی‌چندگی بروکراسی اداری سبب سرمایه‌گریزی سرمایه‌داران از استان اصفهان می‌شوند و چنین شرایطی سرمایه‌گذار خارجی و داخلی از اقدام خود صرف‌نظر می‌کند و با این اوضاع اصفهان با تمام ظرفیت‌های تامل‌برانگیز و چشمگیر در صنعت گردشگری ۱۵ سال از استان‌های داخل کشور عقب‌تر است.

ایران کشوری است که جاذبه‌های گردشگری آن بنا بر اظهارنظرهایی که جهانگردان و بازدیدکنندگان از آن داشته اند، هر گردشگری را به وجد آورد است. جدا از جاذبه های تاریخی که در نوع خود در سطح جهانی بی نظیر هستند، وجود برخی موهبت های طبیعی چون روستاهای تاریخی و شگرف، میراث غنی و تمدنی، جلوه هایی بی نظیر از اکوتوریسم و… هر کدام در توبه خود می توانند توریسم این کشور را با تحولی بزرگ روبه رو سازد. وضعیت توریسم در ایران در مقایسه با بسیاری از کشورها حاکی از عدم توسعه یافتگی و وجود تنگناهای زیادی در این بخش است که سیاست‌گذاری‌های کلان در سطح ملی و نیز تدابیر و سیاست‌های استانی و منطقه‌ای در آن نقش داشته است.

درک درست گردشگری و برداشتن موانع از پیش روی آن مستلزم برنامه‌ریزی‌های اقتصادی-اجتماعی است، چرا که به لحاظ انباشت سرمایه در جوامع توسعه، مسافرت آنان به جوامع توسعه نیافته می‌تواند از جهت آرزواری و بهبود اوضاع اجتماعی-اقتصادی بسیار موثر باشد اما این امر با چالش‌ها و موانعی روبه‌روست.

توجه به گردشگری و قرار گرفتن آن در مسیر صحیح و واقعی خود ظرفیت بسیار بالایی برای تحقق شعار سال و نیل به منویات مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در زمینه اقتصاد مقاومتی دارد و اقتصاد گردشگری به دلیل ویژگی‌هایی مانند انکای به تولید داخلی، درون‌زایی و ارتباط با اقتصادهای کوچک و فراکبر توان بالایی برای ارتقای اقتصاد مقاومتی دارد.

مسعود گلشیریاز: براساس درصد بالای بیکاری در استان اصفهان تنها مزیت استان بنا به بررسی

ایران

شنبه ۳۱ تیر ۱۳۹۶ ۲۷ شوال ۱۴۳۸ Jul 22, 2017
سال بیست و دوم شماره ۶۱۱۴

سند آمایش، حوزه گردشگری است و این حوزه شاه کلید معضل اشتغال استان محسوب می‌شود.

طی دو سال گذشته دو موضوع مهم و تخصصی در اتاق بازرگانی اصفهان مورد بررسی قرار گرفت که شامل نام و نشان تجاری ایران به عنوان منبای تاملی با دنیای پیرامونی توسعه گردشگری به عنوان شاه کلید معضل اشتغال در استان است و در این فرصت تاکنون نتوانستیم بدرستی بهره ببریم. بدون شک استان اصفهان به عنوان قطب صنعت گردشگری مشهود است، اما از درصد بیکاری بیشتری نسبت به کل کشور رنج می‌برد. راه حل مناسب برای فائق آمدن بر این معضل در کوتاه مدت توجه ویژه بر حوزه گردشگری است. زیرا احاد جامعه در موفقیت این حوزه تأثیرگذار هستند. امروز شاهد هستییم شهرداری اصفهان به عنوان یکی از تأثیرگذارترین ارگان‌ها در حوزه گردشگری با تصویب شورای شهر اصفهان عوارض هتل سازی در اصفهان را به مدت سه سال دارای معافیت مالیاتی اعلام کرد که این موضوع انگیزه مناسب برای سرمایه‌گذاران عرصه اقامتی و گردشگری است.

با هماهنگی استاندار اصفهان، مسوولان مرتبط دولتی و ملی با بخش خصوصی امیدواریم این خیزش استانی به نتیجه برسد و در نهایت نیز این آگاهی در جامعه ایجاد شود که زمان گذشته از میراث با ارزش گنشنگناش فرا رسیده است.

آمار اشتغال و بیکاری ارایه شده بانک مرکزی در کشور و استان اصفهان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

اشتغال نصف جهان در بن‌بست!

سید ناصر موسوی لارگانی: نرخ بیکاری در استان اصفهان به ۳۰ درصد رسیده، ۴۰ هزار کارگر اصفهانی در ۹۵ هزار نفر بیکار رفته‌اند. ارایه آمار ایجاد ۷۰۰، ۹۰۰ و یک میلیون و ۲۰۰ هزار شغل توسط مسوولان دولتی پایه و اساس دقیق ندارد.

در جلسات مختلف از مسوولان دولتی خواسته شده بیان کنند که این آمارهای اشتغالزایی در کدام واحدها و شرکت‌ها ایجاد شده است، زیرا آمار

و ارقام با رشد بیکاری در جامعه به هیچ عنوان همخوانی ندارد، اما تاکنون پاسخی دریافت نشده است.

مقام معظم رهبری پیش از انتخابات ریاست جمهوری سال ۹۲ برای همه کاندیداهای انتخابات فرمودند قولی به مردم بدهید که در پایان دوره ریاست جمهوری به دلیل عدم تحقق آن شمرنده شده نشود. چنانچه یکی از مسائلی که می‌تواند سرلوحه کار خود قرار داده بود، هیچ مشکلی برایش پیش نمی‌آمد.

محبت بیکاری جوانان تحصیل‌کرده و از تحصیل مانده از مهم‌ترین مشکلات کشور است، این مشکل اقتدر حد است که رهبر معظم انقلاب فرمودند "جنگالت بنده از جوانی که دست خالی شب به منزل می‌رود خیلی بیشتر است" و متذکر به اشتغال جوانان شدند. یکی از مسائلی که می‌تواند خواسته‌های رهبری و سیاست‌های ابلاغی سران قیو را تحقق دهد، ایجاد اشتغال واقعی برای جوانان کشور است.

به دلیل آمار بالا و عدم رفع معضل بیکاری در دولت فعلی، ارائه گزارش‌ها مشاوران رهبری به ایشان و اطلاع کامل مقام معظم انقلاب از اوضاع اقتصادی کشور، امسال به عنوان سال اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال نامگذاری شده است. یکی از وعده‌های پیش از انتخابات سال ۹۲ دولت روحانی رفع مشکل بیکاری بود، اما آمار بیکاری در اکثر استان‌های کشور نسبت به قبل از انتخابات ۴ سال گذشته افزایش چشمگیری داشته است.

استان اصفهان استانی صنعتی است که بعد از جدا شدن البرز از تهران می‌توان آن را نخستین استان صنعتی کشور دانست، اما چنانچه آمار بیکاری را با کشاورزان که در استان بیکار شدند، محاسبه کنیم باید گفت در حال حاضر میانگین نرخ بیکاری در استان اصفهان به ۳۰ درصد رسیده است. به دلیل کمبود آب و خشکسالی متوالی قشر عظیمی از کشاورزان در استان اصفهان بیکار شده‌اند، آمار بیکاری که استانداری و مسوولان استان اصفهان ارایه می‌دهند که نرخ بیکاری استان از میانگین کشوری ۲۰ درصد بیشتر است، این آمارها صحیح می‌تواند باشد.

در هیچ دوره ریاست جمهوری در ایران به اندازه ۴ سال اخیر تعدیل نیرو و تعطیلی کارخانه نبوده

است، در سال ۹۴ و ۹۵ بیشترین تعدیل نیرو را در کشور داشته‌ایم. در نیمه نخست سال گذشته تعداد افراد تعدیل شده از کار در استان اصفهان که تحت پوشش بیمه بیکاری رفته‌اند در حدود ۲۰ هزار نفر بوده‌است. نشان تجاری ایران به عنوان منبای گذشته حساب کنیم فقط در استان اصفهان ۴۰ هزار نفر تحت پوشش بیمه بیکاری رفته‌اند.

این تعداد افراد تعدیل از کار می‌توانستند از بیمه بیکاری استفاده کنند، افرادی که در طول فقط یکسال در استان اصفهان بیکار شده‌اند بیش از این ارقام است، زیرا با بیمه بیکاری شامل تمام افراد نمی‌شود، فقط در طول یکسال اخیر بسیاری از واحدهای تولید کوچک صنعتی، کاشی نیلو، کاشی اصفهان، پلی‌کریل و شرکت ریسندگی و بافندگی زاینده‌رود در استان اصفهان با تعدیل نیروهای خود تعطیل شده‌اند. البته آمار تعدیل نیروها در استان بیش از ارقام رسمی که بیان کردیم و به تبع ارقام کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی در استان هم بیش از اینها است.

اکبری: هر سازمان و اشخاص غیرمتخصص بجز سازمان مرکز آمار ایران که پیرامون میزان آمار بیکاری کشور و استان‌ها از جمله استان اصفهان اظهارنظر می‌کنند اقدامی کارشناسانه نیست و این افراد کاملاً اشتباه کرده‌اند که آماری را ارایه کنند و بر آمار خود هم اصرار داشته باشند.

آمارهای بیکاری و اشتغال کشور که توسط مرکز آمار ایران اطلاع‌رسانی می‌شود مستند است نباید به آمارهای بانک مرکزی و اشخاص دیگر تکیه کنیم، با اجازه مرکز آمار ایران هر ماهه براساس

برای اجیا واحدهای صنعتی کوچک مقرر شده که از بانک‌ها وام گیرند، اما با پرس و جو از مسوولان و مدیران صنایع به عمل آمده، متوجه شدیم که واحدهای صنعتی که موفق به اخذ وام شده‌اند تعدادشان بسیار اندک بوده و موفق به اخذ وام نشده‌اند.

یکی از عوامل مهم در اقتصادی نبودن تولید، وجود کالای قاچاق است که انبارها و بازارهای ایران از انواع این کالا‌ها انباشت شده، آیا نصف شدن آمار واردات کالای قاچاق مطابق با واقعیت جامعه است؟ **اکبری:** میزان قاچاق کالا نسبت به سال ۹۲ از ۲۴ تا ۱۲ میلیارد دلار نصف شده و این قابل تقدیر است که دولت در مبارزه با قاچاق کالا و ارز بسیار موفق عمل کرده، اما هنوز تا وضعیت مطلوب راه زیادی داریم.

حاجی دلگانی: گزارش‌های آماری ستاد مبارزه با قاچاق کالا واقعی نیست و وضعیت اشتغال جوانان کاهش قاچاق را تایید نمی‌کند و عملاً اتفاق خاصی در بحث مبارزه با قاچاق کالا نیفتاده است.

آمار کاهش ۵۰ درصدی قاچاق از سوی دولت یازدهم و از سوی یک نهاد امنیتی هم این آمار اعلام شد، اما برداشت ما از گزارش یک نهاد امنیتی وابسته به دولت این بود که آمار ۱۲٫۵ میلیارد دلاری قاچاق کالا با وضعیت واقعی قاچاق در کشور همخوانی نداشته است. ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز مدعی است که میزان قاچاق کالا نصف شده، اما گزارش نماینده یک نهاد امنیتی دولتی حاکی از آن بود که نصف شدن آمار قاچاق قابل بررسی بوده و نمی‌شود آن را درست قبول کرد.

اگر آمار قاچاق کالا نصف شده باشد باید آثار آن در جامعه آشکار و مشهود باشد ما امروز در فضای اقتصادی به راحتی وفور کالای قاچاق را مشاهده می‌کنیم و همه می‌بینند که به لحاظ ایجاد اشتغال هم تحولی صورت نگرفته است. مسوولان اعلام کرده‌اند که در ازای ۲۵ میلیارد دلار قاچاق سالیانه ۷۰۰ هزار شغل از دست می‌رود؛ این آمار نشان‌دهنده این است که باید با نصف شدن میزان قاچاق، آمار شغل‌های از دست رفته سالیانه نیز نصف شود.

سوالی که در این زمینه وجود دارد این است که آیا این اتفاق در جامعه افتاده مسلم است که در فضای اقتصادی شاهد چنین شرایطی نیستیم؟ ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز باید در رابطه با این موضوع آمارهایی را ارایه کند که با واقعیت‌های موجود در جامعه تطابق داشته و قابلیت راستی آزمایی داشته باشد.

بر همین اساس در بهار امسال آمار بیکاری استان اصفهان به ۱۶٫۱ درصد رسیده که در بهار سال ۹۵ این آمار ۱۵٫۷ دهم درصد بوده است. اما معیار بیکاری در استان‌ها و کشور سال است نه سال.

معتمد باید قیمت ارز واقعی شود طی چهار سال گذشته تمام اجناس با تورم ۷۰ درصد روبه‌رو شده‌اند، اما دلار هیچ‌گونه تغییری نکرده، متأسفانه دولت دلزارهای نفتی را به بازار تزریق می‌کند و قاچاق به دلیل عدم پرداخت مالیات، عوارض و ارزش افزوده به دولت ضرر می‌رساند و از سوی دیگر بین میزان واردات در جنود ۱٫۵ تا ۲ میلیارد دلار مالیات بر ارزش افزوده به آن تعلق می‌گیرد که با نبود پرداخت‌ها، اجناس بی‌کیفیت وارد کشور شده و به دلیل عرضه ارزان‌تر کالاها نسبت به تولید داخلی، تولیدکنندگان را به ورشکستگی می‌کشانند.

معتمد باید قیمت ارز واقعی شود طی چهار سال گذشته تمام اجناس با تورم ۷۰ درصد روبه‌رو شده‌اند، اما دلار هیچ‌گونه تغییری نکرده، متأسفانه دولت دلزارهای نفتی را به بازار تزریق می‌کند و قاچاق به دلیل عدم پرداخت مالیات، عوارض و ارزش افزوده به دولت ضرر می‌رساند و از سوی دیگر بین میزان واردات در جنود ۱٫۵ تا ۲ میلیارد دلار مالیات بر ارزش افزوده به آن تعلق می‌گیرد که با نبود پرداخت‌ها، اجناس بی‌کیفیت وارد کشور شده و به دلیل عرضه ارزان‌تر کالاها نسبت به تولید داخلی، تولیدکنندگان را به ورشکستگی می‌کشانند.

فصل، به عنوان مثال در زمستان سال گذشته نرخ بیکاری کشور ۱۲٫۵ درصد برآورد شده بود. عمده‌ترین آمار بیکاری استان اصفهان ناشی از سال‌های ۹۲ و ۹۳ بوده که در سال گذشته بخشی از بیکاری استان را جبران کرده‌ایم و به طور طبیعی این اقدامات اجرایی در سال ۹۵، اواخر سال‌های ۹۶ و ۹۷ تأثیرگذار خواهد بود.

موسوی لارگانی: متأسفانه مردم رقمی که دولت برای احیاء واحدهای صنعتی بیان کرده را درک نکرده‌اند و در واقع می‌توان گفت هیچ کاری نشده، اکنون نرخ بیکاری در کشور بیش از ۱۲٫۵ درصد و در برخی از استان‌های دیگر است. در چند سال گذشته به دلیل رکود در کشور صنایع بزرگ بدون سودآوری‌های چشمگیر دچار رکود اقتصادی شده‌اند، اما مالیات پرداختی آنها همچنان بالا است. امسال علی‌رغم اینکه اوضاع و پنج بنگاه بزرگ فضای کسب و کار در این استان بسیار سخت‌تر از شهرهای دیگر است و فشار مالیاتی حاکم بر کارگاه‌های کوچک و متوسط که بر اصفهان وجود دارد بیش از استان‌های دیگر است. در چند سال گذشته به دلیل رکود در کشور صنایع بزرگ بدون سودآوری‌های چشمگیر دچار رکود اقتصادی شده‌اند، اما مالیات پرداختی آنها همچنان بالاست. امسال علی‌رغم اینکه اوضاع و پنج بنگاه بزرگ استان اصفهان مالیات کمتری پرداخت کرده‌اند، اما براساس تحقیقات مستند موجود در اتاق بازرگانی اصفهان، مالیات بردافتی استان بازهم بیش از استان‌های دیگر بوده و حتی بسیاری از شرکت‌های اصفهانی به دلیل درصد بالای مالیات‌ها دفاتر خود را به تهران منتقل می‌کنند. اتخاذ مالیات‌های بالا در اصفهان پیدای می‌کند و کمر صنعت را خورد کرده است.

فضای کسب و کار حاکم بر استان اصفهان که سنگین‌تر از استان‌های دیگر است به دلیل فرهنگ خود ما اصفهانی‌هاست، چرا که ما خیلی محافظه‌کار هستیم و عوامل دولتی هم برای ما بسیار سخت می‌گیرند تا برای آنها در اجرائی قانون مشکل ایجاد نشود و شاخص کسب و کار در اصفهان نامناسب‌تر از استان‌های دیگر بوده بنابراین بیکاری استان از متوسط کشوری بسیار بالاتر است.

از سوی دیگر تسهیلات بانکی در ظاهر ۱۸ درصد تعیین شده، بلکه در عمل ۴۰ درصد است به عنوان مثال؛ اکنون برخی بانک‌ها با ۲۷ درصد به واحدهای تولیدی و صنعتی وام پرداخت می‌کنند که در واقع نسبت به متوسط کشوری ۳۹ درصد است. دولت به‌جای افزایش میزان بودجه واحدهای صنعتی و بنگاه‌های کوچک، بودجه‌های آنها را کاهش داده و در اختیار سایر صنایعی که اشتغال کمتری ایجاد می‌کنند، قرار داده است.

متأسفانه خود بانک مرکزی ۳۴ درصد از

بانک‌ها جریمه می‌گیرد؛ یعنی به بانک‌ها خط می‌دهد که می‌توانند تا ۳۴ درصد به مردم بهره دهند. بانک‌های خصوصی دولتی نیز هوشمندند و به دنبال جذب مشتری هستند. بنابراین خط بهره را بانک مرکزی می‌دهد. از سوی دیگر ما در بخش تولید شاهد بوروکراسی اداری بالایی هستیم.

از سوی دیگر در خصوص بانک‌ها باید بگویم زمانی که بانک‌ها حدود ۲۴ درصد بدون مالیات بهره پرداخت می‌کنند هیچ کس تمایل به سرمایه‌گذاری در بخش تولید نخواهد داشت. مثلا اگر دولت به دنبال جذب سرمایه گذاری است، سرمایه‌گذار باید ۲۵ درصد از مالیات معاف شود؛ همچنین بیمه را نصف و پرداخت تسهیلات بانکی آن به ۱۰ درصد کاهش یابد. در این فضا و با این سیاست تمام سرمایه‌گذاران تمایل به حضور در بازار تولید پیدا می‌کنند، اما افرادی که به راحتی با ۲۴ درصد بهره پول خود را از بانک‌ها دریافت می‌کنند بنابراین هیچ‌گونه رغبتی برای سرمایه‌گذاری در فضای خودشان در بخش تولید ندارند. در این شرایط برای جذب سرمایه‌های مردم و سرمایه‌گذاران در بخش تولید و اشتغال باید فضای کسب و کار، بوروکراسی اداری، و برخورد بانک‌ها و سازمان تامین اجتماعی و مراحل سخت ثبت شرکت‌ها را بهبود دهیم تا سرمایه‌گریزی از استان اصفهان هم رفع شود.

به اعتقاد شما مهم‌ترین چالش پیش روی اشتغال چیست؟

ارز از مهم‌ترین شاخصه‌های بازار خارجی است. تقریباً در دولت یازدهم نرخ ارز ثابت بود، اما در همین مدت قیمت تمام شده محصولات داخلی نسبت به سال ۹۲ حدود ۷۰ درصد گران شد؛ به این معنا که در دولت یازدهم ۷۰ درصد تورم را تجربه کرده‌ایم. در این فضا قیمت کالا‌های خارجی شاید در حدود ۱۰ درصد افزایش داشت، اما هزینه‌های تولید داخل ۶۰ درصد گرانتر از تولید خارجی است.

ما برای کنترل این موضوع باید نرخ ارز را هر ساله تسعیر کنیم، طی این سال‌ها باید نرخ دلار به ۶ هزار تومان می‌رسید. متأسفانه اکنون محدود دولت تولید نیست. ارزش پول ملی ایران حدود ۷۰ درصد در دولت یازدهم کاهش یافته و در این شرایط با تثبیت نرخ ارز ما از واردات حمایت می‌کنیم.

وقتی شعار سال اقتصاد مقاومتی، تولید و اشتغال است، از رؤسای سه قوه، وزرا و مدیران انتظاری می‌رود که هر روز گزارش کار خود را در این باره ارایه دهند. متأسفانه این کار تاکنون محقق نشده است. اشتغال اولویت اول نظام است، اما هیچ اقدامی تاکنون صورت نگرفته؛ از سوی دیگر مباحثی چون یکسان سازی نرخ ارز، از بین رفتن فساد اداری باید محقق گردد و همچنین باید شاخص‌های کسب و کار تعریف شود؛ متأسفانه ما پیش‌قدمی در بحث اشتغال نداریم. ما براساس شعار سال جلسات بسیاری را تاکنون با محوریت اقتصاد مقاومتی برگزار کرده‌ایم، که در عمل طی این ۴ ماه سپری شده خروجی جلسه‌ها کم رونق بوده و فقط پیشنهادات بر روی کاغذ باقی‌مانده است.

کلام‌آخِر

نامگذاری سال جاری با عنوان اقتصاد مقاومتی؛ تولید و اشتغال، از سوی مقام معظم رهبری، موبد این نکته است که بحث رونق تولید و افزایش اشتغال، یکی از اولویت‌های اصلی نظام است و تمام سیاستمداران، باید برای پیشبرد آن گام بردارند. اما با وجودیکه سالیاتست در این مورد صحبت و برنامه‌ریزی می‌شود، چرا در تحقق آن موفق نبوده‌ایم؟

مقام معظم رهبری در ابتدای سال جاری به نکات مهم و قابل توجهی در زمینه اشتغال پرداختند. موضوعی که تا پیش از این نیز بارها و بارها از سوی ایشان مورد تأکید و اشاره قرارگرفته، اما متأسفانه با وجود اشارات و راهنمایی‌های ایشان این مهم هنوز یک معضل جدی و قابل توجه است.

مقام معظم رهبری در کنار رهنمودهای خود به این مساله تأکید کردند که "بین اشتغال و تولید ملی ارتباط وجود دارد. اگر ما بخواهیم اشتغال در کشور به وجود بیاید، باید به تولید ملی –تولید به‌منفعت عام کشور-تولید صنعتی، تولید کشاورزی، تولید خدمات- اهمیت بدهیم؛ همه اینها باید مورد توجه قرار بگیرد و برای اینها برنامه‌ریزی بشود. اینها چیهایی نیست که جایز باشد ما اینها را تأخیر بیندازیم، باید در اولین فرصت‌ها مسوولان ذی‌ربط –هر- که مسوول است و مسوول خواهد بود- به این مساله بپردازد. بنابراین، این مسایل، جزو مسایل اولویت‌دار در ذره‌ی اول نظام است".

ایشان اشتغال را به عنوان یکی از معضلات اصلی و قابل توجه کشور نامیدند، اما متأسفانه دولتها برخلاف شعارها و وعدههایی که تا پیش از

روى کار آمدن ارایه می‌کنند در مرحله عمل هیچگاه این روند به نتیجه نرسیده، و هر روز بر تبعات اشتغال ناشی از این مساله افزوده شده است.

سوال اصلی این است که با رشد کدام بخش از اقتصاد، می‌توان برای بیکاران موجود در بازار کار شغل فراهم کرد؟ مطالعات نشان می‌دهد که بخش صنعت در اقتصاد جذب‌کننده نیروهای متخصص تربیت شده در دانشگاه‌ها نیست. براسی با وجود موفقیت مستند در مسیر تولید، می‌توان در راستای رونق آن گام برداشت؛ آیا بستر و ظرفیت قانونی برای کمک به افزایش اشتغال و کاهش نرخ بیکاری در کشور وجود دارد؟ آیا زیرساخت‌های اجتماعی و فرهنگی، اقتصادی و سیاسی آمدادی حرکتی عظیم برای تحقق شعار سال اقتصاد مقاومتی؛ تولید و اشتغال را دارند؟